

מבחן 3 זני משמש על 4 כנות בחוות אבני איתן לשנת 2007

שמעון אנטמן, גלית רדל, אריק וולך, מנשה לוי, אברהם קופפלד וברוך מרגלית.

בשנת 2001 שוחררה מההסגר הכנה קדמן שמקורה בהונגריה. הכנה הינה פרי הכלאה בין אפרסק לשקד, ואמורה לתת עמידות לקרקע כבדה ולנמטודות.

באבני איתן שבדרום רמת הגולן הוקמה חלקה שמטרתה לבחון ביצועי כנה זו מול הכנות הקיימות.

כנות נבדקות בניסוי –

1. 27-29 כנה שמקורה בצרפת והינה הכלאה בין שזיף לאפרסק.
2. קנינו- הכנה הסטנדרטית כיום למשמש.
3. קדמן- הכלאה בין אפרסק לשקד.

זנים נבחנים-

רעננה, ארלי-גולד=330, פופי.

הצבת הניסוי

בניסוי כל עץ הינו חזרה, בנטיעה המקורית היו 9 עצים לכל צרוף של זן/כנה. בפועל מס' העצים שהיו בכל חזרה היה שונה כפי שמובא בטבלה

זן	27-29	משמש	קדמן
ארלי גולד 330	9	5	9
פופי	7	8	9
רעננה	8	8	4

כפי שניתן לראות בזן רעננה על קדמן שרדו רק 4 עצים שהורכבו מחדש.

החלקה ניטעה בשנת 2003. בנטיעה היתה שונות רבה בין העצים והיו כאלו שהורכבו שנית בשנה השניה. התפתחות העצים שנשארו היתה תקינה והשנה נקטפה בפעם הראשונה.

תוצאות

	רעננה		פופי		ארלי גולד 330	משקל פרי
a	51.3	a	61.1	b	67.1	27-29
b	45.1	a	55.2	b	65.1	משמש
a	53.5	a	58.7	a	74.3	קדמן

	רעננה		פופי		ארלי גולד 330	ק"ג/עץ
a	54.2	a	27.7	a	32.9	27-29
a	60.4	b	16.3	a	37.2	משמש
b	15.4	a	35.4	a	27.9	קדמן

מתוצאות השנה הראשונה אנו רואים כי השנה

1. לכנת הקדמן יתרון בגודל הפרי בזן ארלי גולד
2. גם בזנים האחרים אין הפרי על כנה זו נופל בגודלו מזה שעל הכנות האחרות ולפעמים אף עולה עליהן.

3. היבול בזן רעננה היה נמוך באופן מובהק על כנת הקדמן משאר הכנות אך הסיבה לכך היא ההרכבה החוזרת של העצים ופיגור כללי שלהם
4. כנת המשמש לא הצטיינה בשום פרמטר ולהפך, בחלק מהמקרים הייתה הנחותה מבין הכנות.
5. כנת ה- 27-29 נמצאת בעמדת ביניים לא בולטת אך גם לא נחותה.
6. לזן רעננה אי התאם לכנת הקדמן. מהספרות שהתפרסמה לאחרונה מתברר כי כנה זו נפסלה למשמש בגלל אי התאמתה לחלק גדול מזני המשמש (עובדה שלא היתה ידועה בשעת הנטיעה).

סכום 2005

כיוון שזו השנה לבחינת הכנות אין להסיק כל מסקנות אלא לחכות בסבלנות לתוצאות שיבואו בשנים הבאות.

2006

תוצאות קטיפי הזנים השונים על הכנות השונות מובאים בטבלה שלמטה

	קדמן	27-29 משמש		
פופי	24.8	22.6	27.4	יבול לעץ
פופי	74.7	73.9	75	משקל פרי
330	32.9	37.9	44.4	יבול לעץ
330	76.3	77.3	73.6	משקל פרי
רעננה	27.7	44.6	46.2	יבול לעץ
רעננה	49.1	51.7	46.3	משקל פרי

מתוצאות שנת 2006 רואים כי השנה לא היה יתרון מובהק לאף אחת מהכנות הנבדקות בכל הזנים הנבחנים.

סכום 2007 וסכום 3 השנים האחרונות

תוצאות 2007

קדמן	משמש	27-29	פופי
3.1a	2.2b	2.9a	ממוצע טון לדונם
58b	56b	67a	משקל פרי ממוצע בגר'
14.6a	7.4a	15a	ממוצע של % קטיף 1

קדמן	משמש	27-29	ארלי גולד
3.3a	1.7b	2.4b	ממוצע טון לדונם
85a	95a	85a	משקל פרי ממוצע בגר'
15a	22a	22a	קטיף 1 %

קדמן	משמש	27-29	רעננה
1.7b	2.9a	3.0a	ממוצע טון לדונם
45a	45a	45a	משקל פרי ממוצע בגר'
58a	24b	25b	קטיף 1 %

סכום תוצאות 2005-2007

קדמן	משמש	27-29	פופי
A	B	A	ממוצע טון לדונם
AB	B	A	משקל פרי ממוצע בגר'
קדמן	משמש	27-29	ארלי גולד
A	A	A	ממוצע טון לדונם
A	A	A	משקל פרי ממוצע בגר'
קדמן	משמש	27-29	רעננה
B	A	A	ממוצע טון לדונם
A	A	A	משקל פרי ממוצע בגר'

מניתוח הנתונים של 3 השנים אפשר להיווכח

הכנה 27-29 היתה היציבה ביותר לאורך השנים בכל 3 הזנים. לכנת הקדמן יש שארות לא טובה עם חלק מזני המשמש, כיון שהדבר אינו יכול להיצפות מראש הרי שהכנה פסולה לזנים עליהם לא נבחנה. כנת המשמש היתה טובה בשנים משלוש הזנים ורק בזן פופי היתה נחותה.